

Økumeniske gudstjenester

Norges kristne råds skriftserie - nr. 3

NORGES KRISTNE RÅD
Kirkens Hus
Rådhusgata 1-3
0151 OSLO
Tlf. 23 08 13 00

ØKUMENISKE GUDSTJENESTER

Forslag til felleskristen

- festgudstjeneste
- bønnegudstjeneste
- agapemåltid
- protestantisk nattverdliturgi

NORGES KRISTNE RÅD
Oslo 1999

Bestilles fra
Norges kristne råd:
Boks 5816 Majorstua 0308 Oslo

ISSN 1500-547X
ISBN 82-7941-001-5

FORORD

Norges kristne råd nedsatte høsten 1995 et utvalg til å utarbeide norske, økumeniske gudstjensteordninger til bruk når menigheter lokalt ønsker å feire gudstjeneste sammen.

Utvalget besto av:

Arne Kristiansen, Den Evangelisk Lutherske Frikirke, leder
Åge Haavik, Den norske kirke
Liv Due Robak, Den katolske kirke
Ingulf Diesen, Det Norske Misjonsforbund
Roger Rasmussen, Felsesarmeen,
Odd Arne Joø, Det Norske Baptistsamfunn
Øystein Brinck, Metodistkirken i Norge
Konsulent i Norges kristne råd, Bjørn Øyvind Fjeld, fungerte som gruppens sekretær.

Etter at arbeidet med festgudstjeneste, bønnegudstjeneste og agapemåltid var slutført, kom det frem et ønske om å utarbeide en felles protestantisk nattverdordning.

Liv Due Robak fratrådte da arbeidet og resten av utvalget gjorde et grundig arbeid med å utarbeide forslag til protestantiske nattverdliturgier med mange ulike valgmuligheter til de enkelte ledd.

Utgaven som finnes i dette heftet, inneholder færre alternativer for å lette lesningen av ordningen. De som ønsker utgaven med alle alternative valgmuligheter, kan få den ved henvendelse til Norges kristne råd.

Vi vil rette en stor takk til gruppen som har arbeidet frem disse gudstjensteordningene.

Det er vårt ønske at de må være til hjelp og inspirasjon for alle som feirer gudstjeneste sammen.

Oslo, den 25. februar 1999

Billy Taranger
Styreleder

Ingrid Vad Nilsen
Generalsekretær

ORDNING FOR FESTGUDSTJENESTE

Ved økumeniske gudstjenester er det viktig å synliggjøre mangfoldet av kristne tros-samfunn som deltar. Flest mulig bør derfor bidra aktivt i gudstjenesten.

Gudstjenesten består av fire hovedbolker: I Tilbedelse og bønn (leddene 1-5), II Forkynnelse av Guds ord (6-10), III Takk og forbønn (11-14) og IV Louprisning og velsignelse (15-17).

Gudstjenesteleder (L), menighet (M) og alle (A)

I. Tilbedelse og bønn

1. Inngagsprosesjonen

Alle som skal medvirke i gudstjenesten deltar i prosesjonen og går frem og sitter samlet foran. Dette gjøres for å synliggjøre at vi er kommet sammen fra ulike kristne arbeidslag for å feire gudstjeneste sammen. Prosesjonen kan ledes av et kors for å synliggjøre at vi alle samles bak korset som kristne søsken. Prosesjonen ledsages av musikk og/eller sang (orgel, korps, kor og annet).

2. Inngangssang/salme

med tilbedelse av den treenige Gud.

Forslag til salmer/sanger:

Deg være ære
Hellig, hellig, hellig
Himlens konge vil vi prise
Kom, tilbe med fryd
Lov Jesu navn og herredom
Lovsyng vår Herre
Store Gud vi lover deg
Syng for Herren hele verden
Vi priser deg, Gud, for din kjærlighet stor

3. Hilsen/velkomstord

Vertsmenigheten hilser forsamlingen velkommen med et ord fra Bibelen.

Forslag til bibelord:

Hab 2, 20	
1 Krøn 16, 34-35	1 Kor 1, 3
Sal 105, 1-2	Fil 1, 2
Jes 57, 15	Jud 25

Eventuelle kunngjøringer om gudstjenestens gang eller påfølgende arrangementer som ikke er skrevet i et program, kan følge her.

4. Bønn til innledning

Her kan benyttes en fritt formulert bønn, stille bønn eller én av følgende bøtter:

A

Kom, Hellige ånd, fyll dine troendes hjerter, og tenn i dem din kjærlighets ild, du som gjennom de mangfoldige tungemål samlet alle folkeslag til troens enhet. Gud, du har opplyst de troendes hjerter ved Den Hellige ånd. Gi oss at vi ved din ånd kan glede oss over det som er rett, og alltid bli lykkelige ved hans trøst. Ved Kristus, vår Herre. Amen.¹

B

Vi takker deg, himmelske Far, fordi du av din store godhet har gitt oss ditt hellige Ord og ved det samler din kristne kirke også her hos oss. Vi ber deg: Gi oss din Hellige ånd, så vi tar ditt ord til oss og lever etter det og alltid vokser i tro, håp og kjærlighet og så blir evig salige, ved din Sønn, Jesus Kristus, vår Herre. Amen.²

5. Veksellesning

*Veksellesning eller sang/lesning fra Salmenes bok etter en tidebønnsordning.
For veksellesning: Se Det Norske Bibelselskaps utgave av Salmenes bok til liturgisk bruk.*

Forslag til bibelske salmer:

Sal 33, 47, 103, 104, 24ff, 113, 118, 136

II. Forkynnelse av Guds ord

6. Tekstlesninger

fra Det gamle og Det nye testamente.

Tekstlesningene kan følge kirkeåret eller være knyttet til tema for gudstjenesten.

Her kan følge korsang, solo, duett, instrumentalmusikk eller annet.

7. Salme/sang

Forslag til salmer/sanger:

Dype, stille, sterke, milde
Herre, samle du oss alle
Jesus Frelser, vi er her
Kom, Frelsar, kom inn
Kom, Hellig ånd med skapermakt
La meg få høre om Jesus
O Jesus, åpne du mitt øye
Som spede barnet drikk si mjølk
Ånd fra himlen

8. Preken/vitnesbyrd

9. Lovsang

Menigheten reiser seg.

Forslag til lovsanger:

Alene Gud i himmerik
Evide Gud, vi tilber deg
Fyll hele jorden med lovsang
Halleluja, våre hjerter åpner vi
Store Gud, vi lover deg
Vi priser deg, Gud, for din kjærlighet stor

10. Trosbeskjennelse

Menigheten blir stående.

Her fremsies eller synges én av følgende trosbeskjennelser:

Den apostoliske trosbeskjennelse, (se vedlegg 1) eller
Den nikenske trosbeskjennelse, (se vedlegg 1) eller
Kristushymnen i Fil 2, 6-11, (se vedlegg 2)
eller trosbeskjennelsessalme, for eksempel:
Alene Gud i himmerik
O store Gud, vi lover deg
Vi fryder oss av hjertets grunn
Vi tror på Gud, som himmel, jord

III. Takk og forbønn

11. Takk for og bønn om åndens enhet

Menigheten blir stående. Her kan for eksempel brukes én av følgende bøtter:

A

Himmelske Far, du har sagt oss at der er forskjellige nådegaver, men ånden er den samme, at der er forskjellige tjenester, men Herren er den samme, at der er forskjellig slags virksomhet, men det er den samme Gud som virker alt i alle, og at ånden ytrer seg hos hver enkelt slik det tjener det felles beste.

Vi takker deg, Gud, for mangfoldet i din kirkes tjenester og vitnesbyrd. Gi oss romslighet til å favne dette rike fellesskap, og la din kirke gjenspeile det overveldende livets mangfold som utgår fra vår Herre, Jesus Kristus. Amen.³

B

Hellige, treenige Gud, du som har kalt oss ut av mørket og inn i ditt underfulle lys, for å være et hellig folk som forkynner dine storverk, vi kommer frem for ditt ansikt og ber om at du som er så rik på herlighet, må styrke oss med din kraft og din ånd, så Kristus ved troen kan bo i våre hjerter, og vi kan stå rotfestet og grunnfestet i kjærlighet.

Gi at vi sammen med alle dine barn kan bli i stand til å fatte bredden og lengden, høyden og dybden, ja, kjenne hele Kristi kjærlighet, som er mer enn noen kan fatte, og bli fylt til din fylde. Amen.⁴

12. Fredshilsen

Menigheten blir stående.

En av de følgende hilsener kan brukes:

A

L: Kristus er vår fred. Herrens fred være med dere alltid.

M: Herrens fred være med deg.

L: La oss gi hverandre et tegn på forsoning og fred.

Her kan en veksle håndtrykk med dem som står nærmest omkring, og si: «Fred være med deg», «Guds fred» eller «Nåde og fred».

B

L: La oss ønske Herren velkommen når han tar inn hos oss. Gjennom fredshilsenen feirer vi vår enhet i Kristi kjærlighet, for i ham er vi ett legeme.

Her kan en veksle håndtrykk med dem som står nærmest omkring, og si: «Fred være med deg», «Guds fred» eller «Nåde og fred».

C

L: Herre Jesus Kristus, du som sa til dine apostler: «Fred etterlater jeg dere, min fred gir jeg dere,» se ikke på våre synder, men på din kirkes tro, og gi den etter din vilje fred og enhet – du som råder fra evighet og til evighet.

M: Amen.

L: Herrens fred være med dere.

M: Og med din ånd.

L: Hils hverandre med fredens tegn.

Her kan en veksle håndtrykk med dem som står nærmest omkring, og si: «Fred være med deg», «Guds fred» eller «Nåde og fred».

D

L: Kristus er vår fred. Vi er lemmer på hans legeme. Vi som er forsonet med Gud og har fred med ham, er kalt til et liv i forsoning med hverandre. Jesus sier: «Et nytt bud gir jeg dere: Dere skal elske hverandre. Som jeg har elsket dere skal dere elske hverandre». La oss derfor, som et tegn på den innbyrdes kjærlighet Herren kaller oss til, hilse hverandre med «Guds fred».

Her kan en veksle håndtrykk med dem som står nærmest omkring, og si: «Fred være med deg», «Guds fred» eller «Nåde og fred».

13. Offergave

Menigheten setter seg.

Offeret kan tas opp i benkeradene eller ved å gå frem til eller rundt alteret.

En av følgende salmer/sanger anbefales under ofringen:

Alt for Jesu fot jeg legger

Deg å få skode

Dine løfter er mange

Dyraste Jesus

Gud, du er rik

Herre, takk for dine gaver

Hva skal jeg gi til min Frelser

Stor er din trofasthet

Ta mine hender

Til himlene rekker din miskunnhet, Gud

Å, kor djup er Herrens nåde

Her kan følge korsang, solo, duett, instrumentalmusikk eller annet. Offerhandlingen avsluttes med takkebønn.

14. Takk og forbønn

Frie og/eller fast formulerte bøtter ved representanter for forskjellige trossamfunn.

Mellom bønneleddene kan menigheten synge:

Kyrie

Vær meg nær, o Gud

Å Gud, hør vår bønn

Forbønnen avsluttes med

Herrens bønn

IV. Lovprisning og velsignelse

15. Sang/salme

med takk- og lovprisningspreg

Menigheten reiser seg.

En av følgende sanger/salmer foreslås:

Din rikssak, Jesus, være skal

Guds menighet er jordens største under

I Krist er ikkje aust og vest

Jesus skal rå så vidt som sol

Navnet Jesus blekner aldri

Nå la oss takke Gud

Reis deg, Guds menighet

Rop det ut med hjertets jubel

Salige visshet: Jesus er min

16. Velsignelsen

Menigheten blir stående.

Ulike velsignelsestekster kan benyttes se vedlegg 3:

4 Mos 6, 24-26

2 Kor 13, 13

Fil 4, 7

Fil 4, 19

Fil 4, 23

1 Tess 5, 23-24

1 Tess 5, 28

Hebr 13, 20-21

Eller:

Herren velsigne oss, bevare oss fra alt ondt og føre oss til det evige liv. Amen.

Eller:

Velsign oss, Gud Fader, velsign oss, Guds Sønn, velsign oss, Guds Hellige Ånd.
Amen.

17. Avslutningssalme

Et av følgende alternativer kan velges:

A

De medvirkende går samlet ut i prosesjon, forsamlingen kan eventuelt følge etter, mens utgangssalme synges:

Fremad, Kristi hærmenn (Fremad Guds soldater)

La oss vandre i lyset

O hur saligt att få vandra

B

Menigheten blir stående.

Gudstjenesten avsluttes med en av følgende salmer:

Brødre og søstre, vi skilles nå ad

Kom, la oss kjærlig vandre

Velsigna band som bind

Ved eventuelt postludium setter forsamlingen seg.

Noter:

- 1) fra Messebok for Den katolske kirke s 845
- 2) Fra Den norske kirkes gudstjenestebok s 171
- 3) Fritt etter Bønnebok for Den katolske kirke s 296
- 4) Fra Porvoo-gudstjenesten s 6 og 20

Vedlegg 1

Den apostoliske trosbekjennelse

Jeg tror på Gud Fader, den allmektige, himmelens og jordens skaper.

Jeg tror på Jesus Kristus, Guds enbårne Sønn, vår Herre, som ble unnfanget ved Den Hellige ånd, født av jomfru Maria, pint under Pontius Pilatus, korsfestet, død og begravet, fór ned til dødsriket, stod opp fra de døde tredje dag, fór opp til himmelen, sitter ved Guds, den allmektige Faders, høyre hånd, skal derfra komme igjen for å dømme levende og døde.

Jeg tror på Den Hellige ånd, en hellig, allmenn kirke, de helliges samfunn, syndenes forlatelse, legemets oppstandelse og det evige liv.
Amen.

Den nikenske trosbekjennelse

Vi tror på én Gud, den allmektige Far, som har skapt himmel og jord, alt synlig og usynlig.

Vi tror på én Herre, Jesus Kristus, Guds enbårne Sønn, født av Faderen før alle tider, Gud av Gud, lys av lys, sann Gud av sann Gud, født, ikke skapt, av samme vesen som Faderen. Ved ham er alt blitt skapt. For oss mennesker og til vår frelse

steg han ned fra himmelen, og ved Den Hellige ånd og av jomfru Maria ble han menneske av kjøtt og blod. Han ble korsfestet for oss under Pontius Pilatus, led og ble begravet, oppstod den tredje dag etter Skriftene og fór opp til himmelen, sitter ved Faderens høyre hånd, skal komme igjen i herlighet for å dømme levende og døde, og hans rike skal være uten ende.

Vi tror på Den Hellige ånd, som er Herre og gjør levende, som utgår fra Faderen og Sønnen, tilbes og æres sammen med Faderen og Sønnen, og som har talt gjennom profetene. Vi tror på én hellig, allmenn og apostolisk kirke. Vi bekjenner én dåp til syndenes forlatelse og venter de dødes oppstandelse og et liv i den kommende verden.
Amen.

Vedlegg 2

Trosbekjennelser

Fra Fil 2,6-11

Forslag til veksellesning

L: La oss bekjenne troen på Jesus Kristus som Herre:

«Han var i Guds skikkelse, men så det ikke som et røvet gods å være Gud lik.

A: Han gav avkall på sitt eget, tok på seg en tjeners skikkelse og ble mennesker lik.

L: I sin ferd var han som et menneske;

A: han fornedret seg selv og ble lydig til døden, ja, korsets død.

L: Derfor har Gud høyt opphøyet ham og gitt ham det navn som er over alle navn,

A: for at hvert kne skal bøye seg i Jesu navn,

L: i himmelen, på jorden og under jorden, og hver tunge bekjenne til Gud Faders ære:

A: Jesus Kristus er Herre!»

Vedlegg 3

Den aronittiske velsignelsen

4 Mos 6,24-26

L: Herren velsigne deg og bevare deg!
Herren la sitt ansikt lyse over deg og være deg nådig!
Herren løfte sitt åsyn på deg og gi deg fred!
A: Amen.

Den apostoliske velsignelsen

2 Kor 13,13

L: Vår Herre Jesu Kristi nåde, Guds kjærlighet og Den Hellige ånds samfunn
være med dere alle!
A: Amen.

Paulus' brev til filipperne 4, 7

L: Guds fred, som overgår all forstand, skal bevare deres hjerter og tanker i
Kristus Jesus.
A: Amen.

Paulus' brev til filipperne 4, 19

L: Min Gud, han som er så rik på herlighet i Kristus Jesus, skal gi dere alt dere
trenger.
A: Amen.

Paulus' brev til filipperne 4, 23

L: Vår Herre Jesu Kristi nåde være med deres ånd!
A: Amen.

Paulus' første brev til tessalonikerne 5, 23-24

L: Må han, fredens Gud, hellige dere helt igjennom,
og må deres ånd, sjel og legeme bli bevart uskadd,
så dere kan være uklanderlige
når vår Herre Jesus Kristus kommer.
Han som kaller dere, er trofast;
han skal gjøre det.
A: Amen.

Paulus' første brev til tessalonikerne 5, 28

L: Vår Herre Jesu Kristi nåde være med dere alle!
A: Amen.

Hebreerbrevet 13, 20-21

L: Fredens Gud, han som førte den store hyrde for hjorden,
vår Herre Jesus Kristus,
opp fra de døde i kraft av en evig pakts blod,
måtte han gjøre dere skikket til alt som godt er,
slik at dere gjør hans vilje.
Ja, måtte han ved Jesus Kristus virke i dere
det som er etter Guds gode vilje.
Ham være ære i all evighet!
A: Amen.

Felles velsignelse I

A: Herren velsigne oss, bevare oss fra alt ondt og føre oss til det evige liv. Amen.

Felles velsignelse II

A: Velsign oss, Gud Fader, velsign oss, Guds Sønn, velsign oss, Guds Hellige ånd.
Amen.

ORDNING FOR BØNNEGUDSTJENESTE

Gudstjenester, der takk for og bønn om enhet er tema, avholdes hvert år en uke i januar måned. Denne ordning er bl.a. ment til bruk i den felles bønneuken. Ordningen er tenkt som en allmenn bønnegudstjeneste som kan ha ulike tema, tekster eller forbønnsemner.

Gudstjenesten består av fire hovedbolker: I Tilbedelse og bønn (leddene 1-5), II Forkynnelse av Guds ord (6-10), III Takk og forbønn (11) og IV Lovprisning og velsignelse (12-13).

Gudstjenesteleder (L), menighet (M) og alle (A)

I. Tilbedelse og bønn

X 1. Inngangssalme/sang

Forslag til salmer/sanger:

Dype, stille, sterke, milde

Himlens konge vil vi prise X

Store Gud, vi lover deg

X 2. Hilsen og velkommen

Tekst eller tema for gudstjenesten markeres.

X 3. Bønn til innledning

Her kan benyttes en fritt formulert bønn, stille bønn, veksellesning fra Salmenes bok (for veksellesning: Se Det Norske Bibelselskaps utgave av Salmenes bok til liturgisk bruk) eller en av følgende bønnen:

A X

Herre, vår Gud, vi takker deg fordi du i din nåde har kommet til oss og gjort deg selv til en av oss i Jesus Kristus, så vi kan bli ett i deg.

Du handlet først; du brøt inn i vår taushet.

Du brøt våre murer av isolasjon og splittelse.

Du kaller oss alle når du banker på døren til våre liv og til vår verden.

Du gjør ditt nærvær kjent på mange måter.

Gi oss å erfare din ånds forenende og livgivende gjerning.

Må din røst alltid bli hørt gjennom støyen fra våre egne stemmer.

Amen.

B

Nådige Gud, hos deg finner vi håp og styrke.

Vi takker deg for at du er trofast og vil ha samfunn med oss.

Vi takker deg for våre søsken i troen, dem vi lever sammen med som ditt folk.

Gi oss mot til hver dag i livet å ta stadig nye skritt på troens vei,

gjør oss mer og mer åpne for fellesskap med dem vi deler troen med,

når de gir oss oppmuntring, tilrettevisning og veiledning i ditt navn.

Amen.

4. Bekjennelse og tilgivelse

Et av følgende alternativer kan velges:

A

Bønn:

Fri bønn, eventuelt med

«Kyrie» eller «Ransak meg Gud»

mellom leddene.

Bibelske salmer kan også brukes, for eksempel:

Sal 38, 1-10

Sal 51

Deretter kan det synges en salme, for eksempel en av følgende:

Det er godt å være stille

Dra meg, o Jesus, inn i din favn

Gud er her til stede

Hellig ånd som livet gir

Herre, du velsigner alle

Kom, Hellig ånd med skapermakt

Vær stille og vit at jeg er Gud

X B

Bekjennelse:

L: Her er vi sammen, søsken fra trossamfunn som er adskilt. Vi er her fordi vi har hørt kallet fra vår Herre Jesus Kristus. Han vil at vi skal være ett. La oss derfor nå være stille og tenke over hvilken skyld vi har i at vi er splittet.

x Stillhet til selvransakelse

Bønn:

L: Kjærlighetens Gud, mange ganger har vi misforstått åndens ulike gaver. Våre kirker er smertelig splittet i seg selv og fra hverandre. Det er murer mellom oss, og vi er ofte tilfreds med å leve i hvert vårt rom.

A: Tilgi oss Gud, led oss til en sann anger, og gi oss glede over at vi har fellesskap med hverandre.

L: Vårt kristne vitnesbyrd blir ødelagt når vi ikke kan stå samlet om Kristus. Vi makter ikke å leve ut det mål av fellesskap som du allerede har gitt oss; vi våger ikke å akseptere hverandres uttrykk for troen; vi bryr oss ikke om splittelsen mellom kristne eller lidelsen og urettferdigheten i verden, og vi er ofte selvtilfredse.

A: Tilgi oss Gud, led oss til en sann anger, og gi oss glede over at vi har fellesskap med hverandre.

L: Hellige, treenige Gud, du som er én, gi oss, som fremdeles er atskilt, å hungre og tørste etter fellesskap i tro og liv og kristent vitnesbyrd. La oss ikke hvile før vi vokser sammen i den enhet som Kristus ba om for oss som tror på ham.

A: Tilgi oss Gud, led oss til en sann anger og gi oss glede over at vi har fellesskap med hverandre.

Ord om tilgivelse:

L: Måtte Gud, den allmektige, vise oss nåde og tilgi oss når vi har gått gale veier. Måtte han styrke oss i alle våre anstrengelser for at kirkens enhet skal bli synlig ved vår Herre Jesus Kristus i Den Hellige ånds kraft.

A: Amen.

C

Bønn:

Fri eller fast formulert bønn, bibelord eller salme/sang.

Stillhet til selvransakelse

Bekjennelse:

A: Hellige Gud, himmelske Far. Se i nåde til meg, syndige menneske, som har krenket deg med tanker, ord og gjerninger, ved unnlater og forsømmelser, og kjenner lysten til det onde i mitt hjerte. For Jesu Kristi skyld, ha langmodighet med meg. Tilgi meg alle mine synder og gi meg å frykte og elske deg alene.

Ord om tilgivelse:

L: Han ble såret for våre overtredelser og knust for våre misgjerninger. Straffen lå på ham for at vi skulle ha fred, ved hans sår har vi fått legedom.

5. Salme/sang

Etter syndstilgivelsen kan eventuelt en bibelsk salme synges, eller:

Du omgir meg på alle sider
Herre jeg ser på berget hist
Jesus det eneste, helligste, reneste
Herren skal stride for dere
Klippe du som brast for meg
Som en hjort lengter etter vann

X Å, kor djup er Herrens nåde

II. Forkynnelse av Guds ord

X 6. Tekstlesninger / *Andakt*

Her velges to eller tre tekster fra ulike deler av Bibelen. Tekstleserne bør komme fra ulike trossamfunn.

Deretter kan eventuelt følge korsang, solosang eller annet.

X 7. Andakt/meditasjon/vitnesbyrd

Eventuelt etterfulgt av instrumentalmusikk til ettertanke, gjerne en melodi som menigheten kjenner teksten til.

X 8. Trosbekjennelse

Menigheten reiser seg.

Her fremsies eller synges én av følgende:

Den apostoliske trosbekjennelse, (se vedlegg 1)

Den nikenske trosbekjennelse, (se vedlegg 1)

Kristushymnen i Fil 2, 6-11, (se vedlegg 2)

En trosbekjennelsessalme, for eksempel:

Alene Gud i himmerik

O store Gud vi lover deg

X Vi fryder oss av hjertets grunn

Vi tror på Gud, som himmel, jord

X 9. Fredshilsen

Menigheten blir stående.

Én av følgende hilsener kan brukes:

X A

L: Kristus er vår fred. Herrens fred være med dere alltid.

M: Herrens fred være med deg.

L: La oss gi hverandre et tegn på forsoning og fred.

Her kan en veksle håndtrykk med dem som står nærmest omkring, og si:

«Fred være med deg», «Guds fred» eller «Nåde og fred».

B

L: La oss ønske Herren velkommen når han tar inn hos oss. Gjennom fredshilsenen feirer vi vår enhet i Kristi kjærlighet, for i ham er vi ett legeme.

Her kan en veksle håndtrykk med dem som står nærmest omkring, og si:

«Fred være med deg», «Guds fred» eller «Nåde og fred».

C

L: Herre Jesus Kristus, du som sa til dine apostler: «Fred etterlater jeg dere, min fred gir jeg dere,» se ikke på våre synder, men på din kirkes tro, og gi den etter din vilje fred og enhet – du som råder fra evighet og til evighet.

M: Amen.

L: Herrens fred være med dere.

M: Og med din ånd.

L: Hils hverandre med fredens tegn.

Her kan en veksle håndtrykk med dem som står nærmest omkring, og si:

«Fred være med deg», «Guds fred» eller «Nåde og fred».

D

L: Kristus er vår fred. Vi er lemmer på hans legeme. Vi som er forsonet med Gud og har fred med ham, er kalt til et liv i forsoning med hverandre.

Jesus sier: «Et nytt bud gir jeg dere: Dere skal elske hverandre. Som jeg har elsket dere skal dere elske hverandre».

La oss derfor, som et tegn på den innbyrdes kjærlighet Herren kaller oss til, hilse hverandre med «Guds fred».

Her kan en veksle håndtrykk med dem som står nærmest omkring og si:

«Fred være med deg», «Guds fred» eller «Nåde og fred».

III. Takk og forbønn

10. Offergave

Menigheten setter seg.

*Offeret kan tas opp i benkeradene eller ved å gå frem til eller rundt alteret.
Hvis offeret taes opp i benkeradene, setter menigheten seg.*

Følgende salmer/sanger anbefales under ofringen:

Alt for Jesu fot jeg legger
Deg å få skode
Dine løfter er mange
Dyraste Jesus
Gud, du er rik
Herre, takk for dine gaver
Hva skal jeg gi til min Frelser
Stor er din trofasthet
Ta mine hender
Til himlene rekker din miskunnhet, Gud
Å, kor djup er Herrens nåde

Her kan følge korsang, solo, duett, instrumentalmusikk eller annet.

11. Forbønn

✕ Frie og/eller fast formulerte bønner ved representanter for forskjellige trossamfunn.

Mellom bønneleddene kan synges:

Kyrie

*✕ O Gud, hør vår bønn
Vær meg nær, o Gud*

Forbønnen avsluttes med

✕ Herrens bønn

IV. Lovprisning og velsignelse

12. Salme/sang

Forslag til salmer/sanger:

Brødre og søstre, vi skilles nå ad
Den dag du gav oss, er til ende
Du omgir meg på alle sider

*✕ Sammen for Guds ansikt
Ære til Guds Lam*

13. Velsignelsen

Menigheten reiser seg.

Ulike velsignelsestekster kan benyttes (se vedlegg 3)

4 Mos 6, 24-26

2 Kor 13, 13

Fil 4, 7

Fil 4, 19

Fil 4, 23

1 Tess 5, 23-24

1 Tess 5, 28

✕ Hebr 13, 20-21

Eller:

Herren velsigne oss, bevare oss fra alt ondt og føre oss til det evige liv. Amen.

Eller:

Velsign oss, Gud Fader, velsign oss, Guds Sønn, velsign oss, Guds Hellige ånd.
Amen.

Ved eventuelt postludium setter forsamlingen seg.

ORDNING FOR AGAPEMÅLTID

Denne ordning for agapemåltid/kjærlighetsmåltid grunner seg på skriftsteder som Apg 2, 46, Rom 12, 4-13; 20 og Hebr 13, 2. Men bakgrunnen er også den aktuelle situasjon hvor mange grupper innen trossamfunnene har vært på leting etter en ordning for et fellesskapsmåltid.

Agapemåltid kan hovedsaklig feires på to måter:

- a) Måltidet kan ha en svært enkel ramme og legge vekt på symbolhandlingen. Et slikt «måltid» består vesentlig av brød og vann, alternativt druer eller annen frukt. En slik samling vil ha et bostpreg, knyttet for eksempel til fastetiden eller til smerten over at ikke alle ennå kan feire nattverdens enhet i Kristus.*
- b) Den andre måten er å knytte feiringen til et vanlig måltid. Dette kan gjerne være enkelt, men det kan også være et festmåltid. Overdådighet og forskjellsbehandling må ikke forekomme. Grunnelementene, brød og vann, gis en tydelig plass, slik at det finnes brød og et glass vann ved hver oppdekning.*

Det kan tenkes alle varianter mellom disse to måter å feire et agapemåltid på, men det er alternativ b) vi vil gi veiledning om. I alle tilfelle er det et poeng at man skiller agapemåltidet fra nattverdmåltidet. Et agapemåltid kan være en selvstendig samling, men kan også holdes i forlengelsen av en gudstjeneste. Agapemåltidet kan holdes i et menighetslokale, i hjemmet eller i et annet høvelig lokale, men det bør ikke holdes i selve kirkerommet.

Agapemåltidet bør ha en fast struktur og stå i enhetens tegn. Selve måltidet skal preges av fest og glede. Takknemligheten for Guds gaver må stå i fokus. Det samme gjør fellesskapet og enheten i Kristus. Agapemåltidet egner seg godt i økumenisk sammenheng.

1. Velkommen

med orientering om hva et agapemåltid er:

- Her kan man si noe om den bibelske tanke med måltidsfellesskap og Paulus' advarsel i 1 Kor 11,17ff og 33f mot å lage splid i fellesskapet ved måltidene generelt*
- og nattverden spesielt.*
- Hovedmotivet er enheten mellom Guds folk. Enhet og kjærlighet bør understrekes.*
- Det orienteres om ordningen og gjennomføringen av måltidet.*

2. Sang

3. Bønn

Gode himmelske Far, du som har gitt navn til alt i himmel og på jord, vi lover og priser ditt hellige navn, du som samler oss som dine barn til måltid og fellesskap. Takk for at du i din Sønn Jesus Kristus har gitt oss frelse og et nytt fellesskap med deg og med hverandre. La oss stå rotfestet og grunnfestet i kjærlighet, så vi sammen kan bli i stand til å fatte bredden og lengden, høyden og dybden i Kristi kjærlighet og få del i hele Guds fylde. Amen.

4. Skriftlesning

Tekster som kan brukes:

1 Tim 6, 6-12; 17-19

Sal 104, 1-16; 24-35

Matt 6, 25-34

Apg 2, 42-47

5. Andakt

6. Sang

7. Agapebønn

Vann og brød løftes frem.

Herre Gud, alle tings opphav, du har skapt jorden og alt som fyller den. Du lar himmelens skyer vanne jorden og kilder velle frem til glede for mennesker og dyr. Slik fylles jorden med grøde som blir oss til velsignelse. Vi priser ditt navn for måltidet du lar oss dele. La det styrke fellesskapet mellom oss, deg til pris og ære. La våre hjerter være åpne for alle, så vi deler dine gaver med andre og ikke holder din velsignelse for oss selv. Lovet være du gjennom alle slekter og i alle evigheter. Amen.

8. Herrens bønn

9. Måltid

Det gis god tid til samtale og fellesskap.

Følgende bordbønn foreslås:

Det er en livets høytid å gå til dekket bord,
å samles om Guds gaver og skifte gode ord,
å nyte syn og duft og smak av det som jorden gir.
Gud unne oss at denne stund til gavn og glede blir.
Amen.

10. Hilsener, vitnesbyrd og/eller forbønn

11. Sang

12. Avslutning

Den aronittiske velsignelsen:

4 Mos 6,24-26

ØKUMENISK NATTVERD FEIRING FOR PROTESTANTISKE TROSSAMFUNN

Nattverdordningen har bønnekarakter og bygger på oldkirkelig og felleskirkelig tradisjon.

- *Nattverdbønnen er hentet fra Den norske kirkes nattverd gudstjeneste alternativ I.*
- *Formuleringer i forbindelse med brødsbrytelsen og den avsluttende lovprisning er hentet fra retreatbevegelsens liturgi (Sandomliturgien).*
- *Salmer, sanger, forsamlingsvar og utdelingsordene er hentet fra ulike kirkelige tradisjoner.*
- *Der de liturgiske ledd synges, er salme-/sangversjoner valgt.*
- *I ordningen gis rom for fritt formulert takk og forbønn.*

Ordningen kan brukes i økumeniske bønnegudstjenester eller i forlengelsen av felleskirkelige møter og samlinger der man ønsker å være sammen i nattverdfellesskapet. Benyttes «Ordning for bønnegudstjeneste», følger nattverdordningen etter 8. Trosbekjennelse. (9. Fredshilsen, 10. Offergave og 11. Takk og forbønn får da sin plass i nattverd-delen.)

Gudstjenesteleder (L), menighet (M) og alle (A)

1. Innbydelse til Herrens bord

L: Den korsfestede og oppstandne Kristus kaller oss i nattverdmåltidet til fellesskap med seg og sin verdensvide menighet gjennom alle tider.

Dette måltidet peker tilbake på Jesu død på korset, og det peker frem mot det fullkomne festmåltid i himmelen. I nattverdmåltidet har Jesus på en særlig måte lovet sitt underfulle nærvær, han som gir tilgivelse og oppreisning, håp og evig liv. Derfor innbys alle som vil følge Jesus, til å ta del i dette måltidet.

2. Salme før nattverden

Forslag til salmer:

Du ber oss til ditt alterbord

Jesus, livets sol og glede

Lat kvar jordisk skapning teia

Når vi deler det brød som du oss gir

Som korn fra vide åkrer

Vær velsignet, legem såret

3. Nattverdbønn og Herrens innstiftelsesord

L: La oss be!

Forsamlingen reiser seg.

L: Evige, barmhjertige Gud. Vi takker deg fordi du har gitt din kjære Sønn i døden for våre synder, og i ham har forsonet verden med deg selv. Vi ber deg: Gi oss din Hellige ånd, og skap i oss en sann tro på din nåde, så vi kan ta imot Jesus Kristus til vår frelse og vår fred, og være ett legeme i ham.

Vår Herre Jesus Kristus i den natt da han ble forrådt, tok han et brød, takket, brøt det, gav disiplene og sa: Ta dette og ét det. Dette er mitt legeme som gis for dere. Gjør dette til minne om meg.

Likeså tok han kalken etter måltidet, takket, gav dem og sa: Drikk alle av den. Denne kalk er den nye pakt i mitt blod som utøses for dere til syndenes forlåtelse. Gjør dette så ofte som dere drikker det, til minne om meg.

Alternativt kan innstiftelsesordene i Matt 26, 26-29 eller Luk 22, 14-20 leses.

A: Kristus døde.
Kristus stod opp.
Kristus skal komme igjen.

4. Herrens bønn

Forsamlingen blir stående.

Fader vår, du som er i himmelen!

La ditt navn holdes hellig.

La ditt rike komme.

La din vilje skje på jorden som i himmelen.

Gi oss i dag vårt daglige brød.

Forlat oss vår skyld,

som vi og forlater våre skyldnere.

Led oss ikke inn i fristelse,

men frels oss fra det onde.

For riket er ditt, og makten og æren i evighet.

Amen.

5. Fredshilsen

Forsamlingen blir stående.

L: Kristus er vår fred. Vi er lemmer på hans legeme. Vi som er forsonet med Gud og har fred med ham, er kalt til et liv i forsoning med hverandre. Jesus sier: Et

nytt bud gir jeg dere. Dere skal elske hverandre. Som jeg har elsket dere, skal dere elske hverandre. La oss derfor, som et tegn på den innbyrdes kjærlighet Herren kaller oss til, hilse hverandre med Guds fred.

*Her kan en veksle håndtrykk med dem som står nærmest omkring, og si:
«Fred være med deg.»*

6. Brødsbrytelse

Forsamlingen setter seg.

Den som forretter, løfter kalken og sier:

Velsignelsens beger som vi velsigner, gir oss del i Kristi blod.

Den som forretter, løfter brødet, bryter det og sier:

Brødet som vi bryter, gir oss del i Kristi legeme.

A: Fordi det er ett brød, er vi alle ett legeme. For vi har alle del i det ene brød.

Alternativt kan bibeltekstens spørreform benyttes: 1 Kor 10, 16.

En av følgende salmer kan synges under brødsbrytelsen:

Blodet, o det blodet, Jesu blod er nok for meg

Guds lam som bærer verdens synder.

I Krist er ikkje aust og vest, v. 1-2

Lammet, ja Lammet (v. 4 av Brødre og søstre)

O Guds lam uskyldig, på korset ihjelslaget.

O Guds lam uskyldig, du som bærer verdens synd

O Guds lam, du som tar bort verdens synd

Som korn fra vide åkrer

7. Nattverdmåltidet

Nattverd gjestene går frem og mottar brødet og vinen stående, eventuelt knelende, eller de mottar elementene sittende i benkene eller omkring et bord.

L: Kom, for alt er ferdig.

Ét av følgende utdelingsord kan benyttes

A

«Kristi legeme, gitt for deg.»

«Kristi blod, utøst for deg.»

B

«Jesus sier: Dette er mitt legeme.»

«Jesus sier: Dette er den nye pakt i mitt blod.»

Sanger under måltidet:

Blodet, o det blodet, Jesu blod er nok for meg

Du omgir meg på alle sider

Eg veit i himmerik ei borg

Et mitt brød, drikk min kalk

Guds kirkes grunnvoll ene

Gå, Sion, din konge i møte

Herren er min styrke og min lovsang

I det fjerne jeg skuer et underfullt syn

Jeg vil gi deg, o Herre, min lovsang

Jeg vil prise min gjenløser

Jesus, det eneste, helligste, reneste

Jesus din søte forening å smake

Klippe du som brast for meg

Livet vant, dets navn er Jesus

Lovet være Jesus for hans blod og sår

Navnet Jesus blekner aldri

Når vi deler det brød som du oss gir

O Jesus, du som fyller alt i alle

Salige visshet: Jesus er min

Stor er din trofasthet

Syng lovsang hele jorden

Takk at du tok mine byrder

Ved Jesu føter ei stille stund

Vi er et folk på vandring

Vi stemmer i en frydesang

Vår lovsang skal møte deg, Kristus

Vårt alterbord er dekket

Å, fikk jeg kun være den minste kvist

8. Takk, forbønn og offergave

A

L: Vi takker deg, himmelske Far, for dine velsignede gaver.

Vi ber deg at du ved disse gaver vil bevare oss i troen på deg, forene oss i din kjærlighet og stadfeste i oss håpet om det evige liv, for din Sønn, Jesu Kristi, vår Herres skyld.

A: Amen.

B

Fri takk og forbønn

Her kan følge bønn om åndens enhet og takk og forbønn.

Forsamlingens offergave

Offeret kan tas opp i benkeradene eller ved å gå frem til eller rundt alteret. Under offerhandlingen kan det være instrumentalmusikk, korsang, solo, duett eller fellessang. Offerhandlingen avsluttes med en takkebønn.

9. Sang/salme

med lovprisnings- eller takkekarakter.

Forsamlingen reiser seg.

En av følgende salmer kan velges:

Din rikssak, Jesus, være skal

Guds menighet er jordens største under

I Krist er ikkje aust og vest

Jesus skal rå så vidt som sol

Navnet Jesus blekner aldri

Nå la oss takke Gud

Reis deg, Guds menighet

Rop det ut med hjertets jubel

Vi stemmer i en frydesang

10. Velsignelsen

Forsamlingen blir stående.

Ulike velsignelsesformularer kan benyttes (se gudstjenesteliturgiene).

11. Avslutningssalme

Et av følgende alternativer anbefales:

Fremad, Kristi hærmenn (Fremad Guds soldater)

La oss vandre i lyset

O hur saligt att få vandra

Brødre og søstre, vi skilles nå ad

Kom, la oss kjærlig vandre

Velsigna band som bind

Ved eventuelt postludium setter forsamlingen seg.

Norges kristne råds skriftserie

1. Regler for bruk av kirkerommet
2. Økumeniske retningslinjer i forbindelse med seksuelle overgrep
3. Økumeniske gudstjenesteordninger

Norges kristne råds skriftserie

1. Regler for bruk av kirkerommet
2. Økumeniske retningslinjer i forbindelse med seksuelle overgrep
3. Økumeniske gudstjenesteordninger